

ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΑ ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗΣ Γ ΛΥΚΕΙΟΥ

ΟΜΑΔΑ Α'

ΘΕΜΑ Α1.

Α.1.1. Να δώσετε το περιεχόμενο των ακόλουθων ιστορικών όρων:

Οργανικός Νόμος
Εθνικές Γαίες
Οργανισμός Θεσ/νίκης
Εκλεκτικοί
Κλήριγκ
(μονάδες 8)

Α.1.2. Να προσδιορίσετε αν το περιεχόμενο των ακόλουθων όρων είναι σωστό ή όχι, γράφοντας την ένδειξη Σωστό ή Λάθος δίπλα στον αριθμό που αντιστοιχεί στην κάθε πρόταση.

1. Το έργο της διάνοιξης της Διώρυγας της Κορίνθου ολοκληρώθηκε το 1897.
2. Η διεθνής επιτροπή (ΔΟΕ) ξεκίνησε τη λειτουργία της το 1893.
3. Ύστερα από διαπραγματεύσεις, τον Ιούλιο του 1925 υπογράφηκε η Σύμβαση της Άγκυρας.
4. Στο τέλος του 1904 έληξε η περίοδος της Γενικής Συνέλευσης και προκηρύχθηκαν εκλόγες για την ανάδειξη 64 βουλευτών.
5. Στις 15 Σεπτεμβρίου 1910 ο Στρατιωτικός Σύνδεσμος διαλύθηκε έχοντας επιτύχει τις επιδιώξεις του.
(μονάδες 5)

Α.1.3. Να γράψετε στο τετράδιο σας τους αριθμούς της Στήλης Α και δίπλα στον καθέναν από αυτούς τα γράμματα της Στήλης Β, τα οποία προσδιορίζουν τις χρονολογίες που αντιστοιχούν στα γεγονότα της Στήλης Α (περισεύει μία χρονολογία).

Στήλη Α: ΓΕΓΟΝΟΤΑ	Στήλη Β: ΧΡΟΝΟΛΟΓΙΕΣ
Κατάλυση του κοινοβουλευτικού καθεστώτος και επιβολή δικτατορίας από τον Ιωάννη Μεταξά.	α. 1841
Σύσταση της Γενικής Διεύθυνσης Ανταλλαγής Πληθυσμών.	β. 1881
Η ίδρυση της Εθνικής Τράπεζας.	γ. 1918
Η ίδρυση του Σοσιαλιστικού Εργατικού Κόμματος Ελλάδος (Σ.Ε.Κ.Ε.).	δ. 1875
Η ψήφιση της «αρχής της δεδηλωμένης».	ε. 1862
Ο Όθωνας εγκαταλείπει την Ελλάδα δια παντός.	στ. 1924
	ξ. 1936

(μονάδες 5)

A.1.4 Γιατί το έργο αποκατάστασης των προσφύγων κατά την περίοδο 1923-1930 έχει χαρακτηριστεί «τιτάνιο» και πως ο κρατικός φορέας έπαιξε καθοριστικό ρόλο στο έργο της αποκατάστασης;

(μονάδες 8)

A.1.5. Ποιοι πήραν μέρος στις εκλογές της 8^{ης} Αυγούστου 1910 και ποιο ήταν το εκλογικό αποτέλεσμα;

(μονάδες 8)

A.1.6. Ποια η στάση της ελληνικής κυβέρνησης και της κοινής γνώμης στο κίνημα του Θερίσου;

(μονάδες 8)

A.1.7. Ποιοι ήταν οι παράγοντες προώθησης του οδικού δικτύου και ποιοι οι ανασταλτικοί παράγοντες κατασκευής δημοσίων έργων (19^{ος} αι.-αρχές 20^{ου});

(μονάδες 8)

ΟΜΑΔΑ Β'

ΘΕΜΑ Β1.

Αντλώντας στοιχεία από τα παρακάτω κείμενα και αξιοποιώντας τις ιστορικές σας γνώσεις, να καταγράψετε τα αποτελέσματα από την επιβολή του Διεθνούς Οικονομικού Ελέγχου (1898) στην Ελλάδα.

Μονάδες 25

Κείμενα

α. Η πτώχευση της Ελλάδας ως αναπόφευκτο αποτέλεσμα μιας τέτοιας δανειακής επιβάρυνσης εξανάγκασε το ελληνικό κράτος να αποδεχθεί τη μέγιστη των ταπεινώσεων, την επιβολή του Διεθνούς Οικονομικού Ελέγχου. Η διεθνής οικονομική επιτροπή, η οποία συστάθηκε με υπόδειξη των Μεγάλων Δυνάμεων, αποτελείτο από εκπροσώπους των ξένων τραπεζών και έδρευε στο ελληνικό έδαφος, ενώ ο ρόλος της δεν σταματούσε στον έλεγχο και τη διαχείριση των εσόδων του κράτους, αλλά προχωρούσε και στη βαρύνουσα γνωμάτευση για την έκδοση χρήματος, για τη σύναψη δανείων και γενικά για όλα σχεδόν τα δημοσιονομικά θέματα. Οι υπερεξουσίες αυτές της διεθνούς οικονομικής επιτροπής ουσιαστικά αναιρούσαν για μεγάλο χρονικό διάστημα τις εξουσίες της ελληνικής κυβέρνησης και του Κοινοβουλίου, καθώς οι αποφάσεις του κράτους για σχεδιασμούς οικονομικής ανάπτυξης ελέγχονταν από εξωελλαδικά κέντρα, ερήμην του ελληνικού λαού.

(Σ. Τζόκα, «Ανάπτυξη και Εκσυγχρονισμός στην Ελλάδα στα τέλη του 19^{ου} αιώνα», σσ. 188 – 189)

β. Το μέγεθος του τραυματισμού της εθνικής φιλοτιμίας μπορεί να γίνει κατανοητό, αν αναλογισθεί κανείς ότι πριν από τον πόλεμο οι έλληνες πολιτικοί ήταν πεπεισμένοι ότι ο οικονομικός έλεγχος από ξένους ήταν ασυμβίβαστος με το αντιπροσωπευτικό σύστημα διακυβέρνησης, αφού αφαιρούσε από τον έλεγχο του κοινοβουλίου τη φορολογική πολιτική, που αποτελούσε τη βασική αρμοδιότητά του. Όπως έλεγε ο βουλευτής Άρτας και πρώην υπουργός Οικονομικών Κων/νος Καραπάνος «μόνον εις τα ασιατικά έθνη, τα μη έχοντα την συναίσθησιν της εθνικότητας

αυτών, και τα διεπόμενα υπό του θείου δικαίου, είναι δυνατή η επιβολή και η λειτουργία ξενικού ελέγχου». Σύμφωνα με αυτή τη λογική, στην κοινοβουλευτική Ελλάδα δεν μπορούσε να επιβληθεί ένα σύστημα που εφαρμόστηκε στη θεοκρατική Οθωμανική Αυτοκρατορία.

Στην πράξη, η λειτουργία του ελέγχου στην Ελλάδα πέτυχε απόλυτα στην αποστολή προστασίας των συμφερόντων των ομολογιούχων. Στη συνέχεια όμως αδιαφόρησε για τον εξορθολογισμό των ελληνικών δημοσιονομικών πραγμάτων, ακόμη και σε περιπτώσεις που παραβιάζονταν το πνεύμα της ρύθμισης και οι ρητοί περιορισμοί του νόμου ΒΦΙΘ του 1898.

(Ιστορία της Ελλάδας του 20ού αι., Χρ. Χατζηιωσήφ, «Η Μπέλ Επόκ του Κεφαλαίου», σσ. 312, 316)

ΘΕΜΑ Β2.

α. Ποια επίπτωση είχε για την ελληνική οικονομία η ήττα του Βενιζέλου στις εκλογές του Νοεμβρίου του 1920;

(Μονάδες 10)

β. Πώς η νέα κυβέρνηση αντιμετώπισε το οικονομικό αδιέξοδο, που δημιουργήθηκε από την ανάκληση του ιδιόμορφου εξωτερικού δανείου, το οποίο είχε εγκριθεί από τους Συμμάχους, για να χρηματοδοτηθεί η συμμετοχή της Ελλάδας στον Α΄ Παγκόσμιο πόλεμο;

(Μονάδες 15)

Στην απάντησή σας να συνδυάσετε τις ιστορικές σας γνώσεις με τις σχετικές πληροφορίες που παρέχει το ακόλουθο κείμενο.

Κείμενο

Τελικά, το 1922 η κυβέρνηση επέβαλε έναν ιδιότυπο συνδυασμό υποτίμησης και εσωτερικού δανείου. Όσοι κατείχαν τραπεζογραμμάτια (δηλαδή περίπου οι πάντες, όλα τα φυσικά και νομικά πρόσωπα στην Ελλάδα) υποχρεώθηκαν να τα διχοτομήσουν, να ανταλλάξουν το μισό τραπεζογραμμάτιο με κρατικά ομόλογα και να κρατήσουν το άλλο μισό, το οποίο διατήρησε την ονομαστική αξία τού ολοκλήρου. Αλλά και τα νέα

χρηματικά μέσα που απέκτησε έτσι το Δημόσιο δεν έσωσαν την κατάσταση: απορροφήθηκαν πολύ γρήγορα από τις συνεχώς αυξανόμενες δημόσιες δαπάνες και τον πληθωρισμό.

¹

τραπεζογραμμάτιο: χαρτονόμισμα

Γ.Β. Δερτιλής, *Ιστορία του Ελληνικού Κράτους 1830-1920*, τ. Β΄, Βιβλιοπωλείον της ΕΣΤΙΑΣ, Αθήνα 2005, σ.886